

заохочення колективних дій (підприємств з чисельністю зайнятих більш як 20 осіб). Кластери зазвичай включають підприємство з виробництва готового продукту, постачальників комплектуючих виробів, обладнання, сервісних послуг. У складі багатьох з них - університети, науково-дослідні організації.

Більшість кластерів розміщено в межах одного регіону, найчастіше - в одному місті. Географічна близькість фірм - виробників готової продукції і постачальників сприяє швидкому поширенню інновацій, стимулює зростання ефективності, появу нових видів продукції. Кластер виступає як колективний підприємець, що поєднує переваги великого виробництва з гнучкістю, здатністю швидко перебудовуватися, притаманними малому підприємству.

Україна - одна з небагатьох країн Європи, де на загальнодержавному рівні відсутні заходи, спрямовані на підтримку кластерів. Отже, усвідомлення урядом України значення кластерів як унікального засобу підвищення конкурентоспроможності може привести до істотних змін в економічній політиці країни.

При цьому, досвідчені консультанти надають допомогу в розробці стратегії, бренду, налагодженні співпраці між членами кластера. Виділяються кошти на НДДКР, організуються семінари, ознайомлювальні поїздки. При цьому держава фінансує не більш як половину витрат кластера на здійснення спільних проєктів, решту суми забезпечують його члени.

Таким чином, розглянуте вище продемонструвало, що у документах міжнародних організацій зазначається, що енергійна конкуренція в сприятливих для бізнесу умовах - ключовий фактор зростання продуктивності й конкурентоспроможності. Справедливість цієї тези наочно підтверджує досвід не тільки розвинених країн, але й України. На жаль, за винятком порівняно короткого періоду, у нашій країні проводиться політика, спрямована на придушення конкуренції.

Затварський І.Б.

Національний університет «Києво-Могилянська академія»
ФЕН МП-2 Економічна теорія інноваційної стратегії

ЛІБЕРИЗАЦІЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЯК ЗАПОРУКА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Постановка проблеми: Малий бізнес – один із ключових факторів, який здатний швидко з'явитись, не потребує значних фінансових коштів, а головне створює робочі місця та часто генерує інновації. Велика кількість самозайнятих українців дозволить зменшити навантаження на центри зайнятості, задіяти пенсіонерів, а також, в перспективі, збільшити загальний добробут населення. Лише за останніх 3 роки в країні виникає багато невеликих компаній, які займаються виробництвом, декором одягу (прінтуванням), роздрібною торгівлею, приготуванням їжі. Люди освоюють інтернет та збільшують свої потенційні ринки збуту, що також стимулює до відкриття власної справи. Проте виникає одне «але»...

На думку опитаних малих підприємців (згідно проведеного анкетування з вибірки у 150 респондентів) – 90% визнали, що непрозора, бюрократизована система реєстрації ніяким чином не стимулює працювати чесно і сплачувати податки. Довгий термін розгляду, нюанси із зборами документів, отримання незрозумілих і непотрібних довідок для довідок – усі ці речі відлякують потенційних платників податків і роботодавців. Також, 64% респондентів висловили побоювання, що у випадку запуску бізнесу і його реєстрації існує ризик банкрутства і подальшого закриття бізнесу. При цьому процедура ліквідації надзвичайно затягнута, бюрократизована і абсолютно не практична. По суті робиться все для того, щоб бізнес не виходив з ринку.

В результаті таких дій фіскальних органів влади, ми отримуємо ситуацію, при якій значна частка підприємців просто не хочуть виходити з тіні і залишаються там чіпляючись за найменші можливості. Це виливається у втрату значних коштів, які могли б поповнити держ. бюджет, а головне про втрату багатьох перспективних компаній для України, які не бажаючи зв'язуватись із українським законодавством виїжджають за кордон.

Шляхи вирішення: значна проблема нашої фіскальної служби в тому, що вона не орієнтована на обслуговування своїх клієнтів – підприємців. Результатом цього є здоровенні черги, дні проведені у фіскальній службі, непоодинокі випадки хамства із сторони працівників, відвідування десятків кабінетів у пошуках чергової «довідки». Все це стає неявними факторами і демотиваторами розвитку чистого підприємництва в Україні.

Однією із життєздатних стратегій здатних вирішити цю ситуацію, може стати реформування фіскальної служби та лібералізація підприємництва загалом. Що мається на увазі? Для України поняття держ. установа і якісне обслуговування переважно є несумісними поняттями, проте приклад Центру Обслуговування Громадян м. Одеса стало певним еталоном, якого можна прагнути. З моменту запуску в 2015 році центр відзначився тим, що процедури, які переважно займали дні або тижні виконувались за лічені години без жодних хабарів чи «кумівства». На мою думку, аналогічна побудова роботи органів фіскальної служби, створення «єдиного вікна», спрощення процедури і скорочення її термінів – це вже буде першим вагомим кроком до того, щоб підприємці йшли реєструватись офіційно. Наступним кроком важливо запросити до співпраці малий бізнес, який є найбільш ризиковим і на перших порах ймовірність банкрутства є досить значна. Цікавим способом співпраці із малим бізнесом могли б бути короткі податкові канікули за умови офіційної реєстрації, які б дозволили на перших порах, які переважно найважчі, зберегти кошти і вкласти їх у розвиток. Також, хорошим варіантом міг би стати «тріал-версія» - тобто варіант тимчасової реєстрації, який дозволить починаючому бізнесмену протягом певного періоду Х попрацювати, а у випадку невдачі до закінчення терміну Х, підприємець зможе закрити компанію швидко і безболісно. Такі кроки на зустріч малому бізнесу будуть хорошим сигналом для підприємців, особливо для початківців, які ще не мають достатньо досвіду і яких необхідна підтримка на початках.

Особливу увагу також варто звернути на супутні послуги, які б могли надаватись фіскальними центрами. В уяві більшості підприємців, фіскальна служба – це лігво дракона, куди хочеш-не хочеш, а доводиться йти. А для багатьох підприємців, які часто мають досить ефемерні уявлення про економіку і податкову систему, цей похід перетворюється ще й у каторгу. Супутніми послугами, які б могли надавати фіскальні центри могли б стати:

- курси юридичного оформлення фірми,
- курси підприємницької грамотності.

За неофіційною статистикою 4 з 5 підприємців освоюють реєстрацію своїх продаж методом спроб і помилок, з них як мінімум 2 так і не розбираються з цим, що в результаті завершується значними штрафами під час перевірок фіскальними органами.

Майбутнє української економіки за підприємцями, які своєю діяльністю наповнюють державний бюджет, а тому видається цілком логічним те, щоб люди, які обслуговують цих підприємців і отримують зарплату зокрема і з їхніх відрахувань, надавали їм якісний і швидкий сервіс.

Кулішов А.І.

Національний університет «Києво-Могилянська академія»
студент 2-го року навчання, МП «Економічна теорія»

РОЛЬ ОСВІТИ ДЛЯ МІЖГЕНЕРАЦІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ

Постановка проблеми. Дослідження мобільності населення – один із способів вивчення стратифікації населення. Соціальна складова даного питання чітко формує економічну складову: суспільство ділиться на класи, які є прямим віддзеркаленням доходів